

Waarom is er tegen de etnische zuivering in Darfur door Arabische volken nog nooit een Rode Lijn-demonstratie geweest?

Posted on 30 oktober 2025 by Gastauteur

*Door Hildebrand Bijleveld**

Op 11 december 2023 schreeuwde de Soedanese journalist Ahmed Gouja door de telefoon: 'Nu Darfur ten prooi valt aan de RSF, waar blijft de internationale veroordeling? Waarom helpen al die humanitaire verdragen en wetten ons niet?' Toen moest het ergste nog komen. Op 27 oktober 2025 viel El Fasher, het laatste bolwerk van de regering in de Soedanese regio Darfur. Na 18 maanden van belegering, beschietingen en uithongering, kreeg de Arabische militie RSF de stad in handen. Honderdduizenden Darfuri vluchten nu door de woestijn naar een overbevolkt kamp tientallen kilometers verderop.

Het is een verovering na een periode van onbeschrijflijke wreedheden tegen de

zwarte Fur-volken. Hoewel het conflict in schaal, duur en internationale machteloosheid Gaza vele malen overtreft, haalt het nauwelijks het nieuws, nergens rode lijnen, geen demonstraties.

Tien keer zoveel doden als in Gaza

De Rapid Support Forces (RSF) zijn bekend geworden onder de naam Janjaweed die als rovende en moordende bendes rondgaan. Voormalig dictator Omar al-Bashir hielp hen aan wapens en politieke invloed om zo de opstandige Fur onder de duim te houden. Na de val van Al-Bashir in 2019 regeerde de RSF kort in de hoofdstad van Soedan in een coalitie met het officiële regeringsleger (SAF). De RSF brak in 2023 met de regering in Khartoem en veroverde in korte tijd grote delen van Soedan op een machteloos en verdeeld Soedanees leger.

De hoofdstad werd grotendeels verwoest en er vielen in de eerste maanden alleen al in Khartoem 62.000 doden. Sindsdien wordt er niet meer echt geteld. Daarvoor ook al niet. Waarschijnlijk gaat het om het tienvoudige ten opzichte van het dodental in Gaza. Meer dan 12 miljoen Soedanezen zijn van huis en haard verdreven.

In de loop van 2025 is de RSF teruggedrongen tot Darfur, een regio zo groot als Spanje met rond de negen miljoen inwoners. Daar oefent de RSF terreur uit in dorpen en op het platteland met voornamelijk etnische Fur-volken als militair doel. Naast de aanhoudende bombardementen van steden en dorpen, is er sprake van massale verkrachting, zelfs tientallen kinderen onder vijf jaar zijn ernstig misbruikt met als gevolg een golf van berichten over vrouwen die zelfmoord plegen. De RSF hanteert verschroeide aarde-tactieken; alle middelen van bestaan worden vernietigd.

Vier continenten betrokken bij de oorlog van Soedan

De RSF heeft een alliantie (Taasis) gevormd met andere milities onder de dreiging: wie niet voor ons is, is tegen ons. De groei en militaire slagkracht is het gevolg van internationale steun. De huisbank van de RSF, Al Khaleej, maakt internationale transacties mogelijk. De RSF krijgt geld en wapens van de Verenigde Arabische Emiraten, heeft huurlingen uit Colombia die kindsoldaten trainen, vergadert met

haar leider Mohamed Hamdan Daglo (Hemeti) openlijk en ongestoord in Nairobi en gebruikt nieuwe Franse wapensystemen (lasergestuurde Galix-artillerie) die onder het VN-wapenembargo vallen.

Ook Rusland en Oekraïne zijn betrokken. Rusland heeft huurlingen van het Russische Afrika korps (voormalige Wagner-groep) in Darfur gestationeerd bij de goudmijnen. In ruil voor goud levert Rusland oorlogsmaterieel. Aan de andere kant stuurde vorig jaar Oekraïne nog soldaten naar Khartoem om de RSF te bevechten, terwijl in eigen land de Russen oprukten.

De RSF kreeg zo ook de beschikking over houwitsers, op afstand bestuurbare gevechtsvoertuigen (UCAV) en luchtafweergeschut (MANPADS). De sporen van wapenleveranties naar de RSF lopen van het vliegveld van Abu Dhabi via Kenia en Tsjaad naar Darfur. Brandstof wordt vanuit Libië en Zuid-Soedan binnengebracht. De vroegere onafhankelijkheidsbeweging in de Nuba Mountains, SPLM steunt openlijk de RSF. De centraal gelegen Nuba Mountains (deels christelijk) willen ook zelfbestuur en zien hun kans schoon in de slipstream van de Arabische RSF.

Etnische zuivering

De aanvallen vanuit de Arabische milities zijn exclusief en eenzijdig gericht op de belangrijkste Afrikaanse bevolkingsgroepen van Darfur, zoals de Masaliet, Zaghawa en de Fur. Kleinere groepen ondergaan hetzelfde lot.

Waarom is hier geen aandacht voor. Grotendeels omdat Soedan een extreem complex conflict is geworden van wisselende partijen, belangen en regimes. Maar één motief is constant gebleven: de etnische motivering van het geweld. Deze notie ontgaat veel media. De gedachte dat het ten diepste om etnische zuivering gaat vanuit een superioriteitsgevoel van de Arabische volken, wil er slecht in. De redacteur van de NOS denkt bijvoorbeeld in februari van dit jaar nog dat goud de diepste oorzaak is van het conflict. Geen woord over de etnische motieven in zo'n artikel. Het fundamenteel racisme dat overal in de Arabische wereld domineert, is ook in Soedan een grondoorzaak van eeuwenlange slavenhandel en andere misdaden tegen de menselijkheid.

Westerse belangen in de Verenigde Arabische

Emiraten

Een tweede element vormen de regiopolitieke belangen van de westerse wereld in de Verenigde Arabische Emiraten, ook al steunt die de RSF. In het conflict tussen Israël en Hamas is de bemiddeling en druk vanuit de emiraten op de Palestijnen onmisbaar. De partij die Israël moet bewegen om het geweld in Gaza te stoppen onder de beschuldiging van genocide, voedt zelf de etnische zuivering in Darfur.

De economische belangen zijn een derde motief tot wegkijken. Nog afgezien van de productie van olie en LNG, zijn de emiraten de belangrijkste handelspartner van Nederland in de Golf. Pensioenfonds ABP meent reden te hebben Caterpillar uit de beleggingsportefeuille te gooien vanwege het gebruik van hun bulldozers in Gaza. Met diezelfde ethische overweging toegepast op Soedan zou het pensioenfonds mogelijk miljarden aan andere delen van de beleggingsportefeuille moeten afstoten die verbonden zijn aan de emiraten. Daar lijkt nog weinig discussie over.

Een vierde element is de onbereikbaarheid van de regio. Naar Israël komen maandelijks nog ruim 100.000 toeristen. Naar Soedan nul. Er is geen westers zicht op de diepte van het lijden van de bevolking. Hulpeloze VN-rapporteurs spreken zelfs van 'episch lijden'. Maar als journalisten wél bij het nieuws kunnen, is de discrepantie in de media-verslaggeving tussen Gaza en Soedan ook opvallend. 'Gewonde Palestijnen komen aan in Egypte', meldt de NOS en radio NPO1 is erbij. Dan is de Soedanese uittocht naar Egypte al een jaar op gang met in juni 2025 bijna 1,5 miljoen 'arrivals'. In Abu Simbel, net in Egypte, rijden ambulances rechtstreeks naar de Soedanese grens om zieken en gewonden op te halen.

Als vijfde reden lijkt er een sterke journalistieke bias te zijn. Als de Al Jazeera journalist Anas Al-Sharif – die eerder bij Hamas in het 'mediateam' zat – in Gaza wordt gedood bij een Israëlische luchtaanval, haalt hij als martelaar van de persvrijheid de voorpagina's met commentaren van internationale persorganen. Van Muawiya Abdel Razek, een krantenjournalist in Soedan, heeft waarschijnlijk niemand gehoord. Daarom verscheen over hem geen bericht toen hij vorig jaar in koelen bloede in zijn eigen huis in Khartoem met drie familieleden door de RSF werd vermoord.

Mediamoeheid?

Het argument om Darfur te negeren vanwege de duur of uitzichtloosheid van het conflict, kan door politici – die in demonstraties optrekken tegen Israël – niet worden gebruikt. Die van Gaza tegen Israël is zeker 3000 jaar oud. Lees de verhalen over Simson die door de Gazanen de ogen werd uitgestoken. Hier geen mediamoeheid.

Het kan bijna niet anders dan dat de afkeer van Israëlisch geweld selectiever, dieper en intenser aanwezig is bij de westerse media en politici dan de afkeer van het extreme geweld in Soedan die van Arabische volken afkomstig is. Of daar een vleug van jaloezie op Israël, antizionisme of antisemitisme onder zit, mag niet worden uitgesloten. In ieder geval is er ondanks de miljoenen doden in Soedan die in de afgelopen decennia zijn gevallen, nog nooit een Rode Lijn-demonstratie in Nederland geweest.

*__Hildebrand B. Bijleveld (sr.)__ *is publicist. Als journalist werkte en woonde hij in Soedan. Hij is onder andere medeoprichter van Radio Dabanga voor Darfur en de online Soedan War Monitor.*

__Wynia's Week__ *verschijnt 156 keer per jaar en wordt* __volledig mogelijk gemaakt__ *door de donateurs. Doet u mee, ook straks in het nieuwe jaar?* __Doneren kan zo__ *www.wyniasweek.nl/doneren/.* __Hartelijk dank!__ *Donateurs kunnen ook reageren op recente artikelen, video's en podcasts en ter publicatie in Wynia's Week aanbieden. Stuur uw publicabele reacties aan reacties@wyniasweek.nl. Vergeet niet uw naam en woonplaats te vermelden (en, alleen voor de redactie: telefoonnummer en adres). Niet korter dan 50 woorden, niet langer dan 150 woorden. Welkom!*